

BINNEN DE FINANCIËLE SECTOR WORDEN VERSCHILLENDE BEGRIPPEN GEBRUIKT DIE ALLEMAAL TE MAKEN HEBBEN MET DE FINANCIËLE SITUATIE VAN MENSEN. FINANCIËEL GEZOND, FINANCIËEL FIT, FINANCIËEL WEERBAAR, FINANCIËEL KWETSBAAR EN DUS OOK FINANCIËEL VITAAL. FINANCIËLE INSTELLINGEN PROBEREN MET EEN ANDER WOORD ZICH TE ONDERSCHIEDEN OP DIT TERREIN. HET IS DE VRAAG OF DEZE VEELHEID AAN BEGRIPPEN HELPT OM HET PROBLEEM DAADWERKELIJK OP TE LOSSEN. OP BASIS VAN EEN KORTE ANALYSE VAN DE INITIATIEVEN IN DE FINANCIËLE SECTOR WORDEN IN DIT ARTIKEL VIER DIMENSIES GESCHETST OM FINANCIËLE VITALITEIT AAN TE PAKKEN.

Vier dimensies van adviseren over financiële vitaliteit

TEKST FRED DE JONG

De afgelopen maanden hebben nog eens extra duidelijk gemaakt dat de financiële situatie van huishoudens en bedrijven tot grote zorgen kan leiden. Als de inkomsten dalen, bijvoorbeeld als gevolg van arbeidsongeschiktheid (Long COVID), overlijden of baanverlies komen veel gezinnen in de problemen. Deloitte ('In balans, samen op weg naar een financieel gezond Nederland', november 2021) berekende dat 24 procent van de Nederlanders financieel ongezond is en nog eens 25 procent financieel kwetsbaar. We hebben het dan over ruim 8,5 miljoen Nederlanders. Door de energiecrisis en de torenhoge inflatie hebben we ook gemerkt dat gezinnen in de financiële problemen kunnen komen als de kosten stijgen. Het financieel vitaal maken van huishoudens vraagt dan ook om een goede analyse van zowel de inkomsten als de kosten c.q. de uitgaven.

Als financieel adviseur is het bieden van inzicht in de kosten en baten van een huishouden de eerste stap. Vervolgens kan gekeken worden waar ruimte is om de inkomsten te verhogen. Laat een gezin bijvoorbeeld bepaalde toeslagen liggen, zijn er fiscale voordelen die niet worden benut? Kan er meer uren worden gewerkt? Dit los je niet op met een verzekering of een ander financieel product, dit vraagt om dienstverlening. De volgende stap is het besparen op de kosten. Wijken de kosten af van andere vergelijkbare situaties? In hoeverre zijn bepaalde uitgaven echt noodzakelijk? Kunnen verzekeringen goedkoper, welke abonnementen lopen er allemaal? Dat soort vragen dus. De financieel adviseur stelt zich bij financiële vitaliteit op als budgetcoach, juist omdat vitaliteit iets is voor de langere termijn. Goed budgetadvies houdt een gezin financieel vitaal.

VOORKOMEN EN GENEZEN

Om financieel vitaal te kunnen zijn is het van belang om te voorkomen dat een huishouden financieel ongezond wordt. Kan een gezin een eventuele daling van inkomsten als gevolg van overlijden, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid dragen? Dient dat risico verzekerd te worden bijvoorbeeld? Is er een mogelijkheid om financiële buffers te creëren voor als het even tegenzit en er onverwachte uitgaven moeten worden gedaan? De financieel adviseur kan die uitgebreide analyse maken van de risico's die een gezin loopt en die de financiële vitaliteit kunnen aantasten. De vierde dimensie is het genezen van financiële ongezondheid. Kampt een gezin met problematische schulden, kunnen rekeningen niet meer worden betaald, dan zijn er heel veel instanties waar hulp wordt geboden. Gemeenten, schuldhulpverleners, de woningstichting, maar ook banken en verzekeraars. Het doorverwijzen naar hulpinstanties kan helpen om de financiële vitaliteit weer terug te brengen. De financieel adviseur kan bemiddelen voor de klant in bijvoorbeeld het maken van betaalafspraken met financiële instellingen.

Het werken aan financieel vitale klanten heeft voor de financieel adviseur vier dimensies.

Vier dimensies van adviseren over financiële vitaliteit

BELANG VOOR DE ADVISEUR

Het mooie van de term vitaal is dat het een dubbele betekenis heeft. Vitaal staat bij mensen voor krachtig en energiek, maar iets is ook vitaal als het essentieel is voor de werking ervan. Financieel vitaal zijn leidt tot meer energie en is ook nog eens essentieel voor de werking van de mens. Een mooi perspectief om als financieel adviseur met je klanten over in gesprek te gaan. Het belangrijkste bij het thema financiële vitaliteit dat de

‘Investeren in financiële vitaliteit nu betaalt zich terug op termijn’

adviseur niet alleen maar kijkt welke financiële producten van toepassing zijn, maar naar meerdere dimensies. Op lange termijn verdient zich dat vanzelf terug, omdat financieel vitale klanten uiteindelijk voor de adviseur de meest profijtelijke klanten zijn. Investeren in financiële vitaliteit nu betaalt zich terug op termijn. En dat is essentieel voor het businessmodel van de financieel adviseur. ■

Fred de Jong is associate lector Sustainable Finance & Tax aan de HAN University of Applied Sciences.